

Türkçe Öğretmeni Adaylarının Oluşturdukları İkna Edici Metinlerin Yapı Açısından İncelenmesi*

Mehmet Kurudayıoğlu
Abant İzzet Baysal Üniversitesi
mkurudayi@hotmail.com

Eren Yılmaz
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
erenyilmaz@comu.edu.tr

ÖZET

İkna edici metinler bir konu üzerinde öne sürülen düşüncelerin gerekçeleriyle birlikte anlatılması esasına dayalı bir anlatıdır. İkna edici metin oluşturma süreci, öğrencinin kendi düşüncesini öne sürmesini, kabul etmediği düşünceye karşı mantıklı bir şekilde cevap vermesini gerektirir. Bu süreç öğrencilerin ikna yeteneğinin gelişmesini ve ikna tekniklerini çözümlemesini sağlar. Bu süreci kolaylaştıracak etmenlerin başında ikna edici metin yapısı gelmektedir. İkna edici metin yapısı; giriş, önerme, ana argümanlar, yardımcı argümanlar, karşı önerme ve sonuç olmak üzere 6 birimden oluşmaktadır. Bu çalışmada lisans öğrencilerinin oluşturdukları ikna edici metinlerin, metin yapısı açısından incelenmesi ve ortaya çıkan sorunların betimlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Türkçe Eğitimi Bölümü'nde öğrenim görmekte olan 40 öğrenci oluşturmuştur. Katılımcıların hepsi lisans 1. sınıf öğrencisidir. Veriler öğrencilerden alınan yazılı anlatımlar vasıtasıyla toplanmıştır. Verilerin çözümlenmesi, nitel araştırma yöntemlerinden olan içerik analizi tekniği ile yapılmıştır. Bu tekniğin seçilmesindeki iki önemli sebep; toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ulaşmak ve bu verileri daha derin analize tabi tutup, elde edilen verileri açıklayan temaları bulmaktır. Çalışmanın sonucunda, öğretmen adaylarının “önerme” hariç diğer bütün birimlerde sorun yaşadıkları belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yazma eğitimi, ikna edici metinler, metin yapısı.

İknaya ilişkin birçok tanım yapılmaktadır. Demirtaş'a (2004) göre İkna “Kaynak kişi ya da kişilerin, hedefin belirli bir ürün, birey ya da görüşe ilişkin olumlu bir tutum oluşturmalarını ya da var olan tutumunu değiştirmesini sağlama yönündeki çabası”dır. Hogan'a (2007: 20) göre ikna, insanların düşüncelerini ve davranışlarını belli stratejilerle etkileme, Yurdakul'a (2013: 154) göre ise de karşıdaki kişiyi, iki tarafın da uygun gördüğü bir çözüme götürmek için kullanılan sistematik bir yöntemdir. Genel olarak ise iknayı muhatabımızın fikir, düşünce, davranış ve değerlerini, hitabet, yazı ve görselleri sistematik bir şekilde kullanarak değiştirmeye çalışmak şeklinde tanımlayabiliriz. İkna, kelimelerle, görsellerle, çeşitli stratejilerle insanların davranışlarını, tutumlarını ve düşüncelerini biçimlendirme ya da değiştirme sürecidir.

Tompkins (2008: 288-289) ikna etme sürecini 3 başlıkta ele alır: Birincisi “neden”dir. İnsanlar önerinizi kabul etmek için her zaman mantıklı sebepler ararlar. Örneğin medikal araştırma verileri paylaşarak insanlar daha sağlıklı bir yaşam sürmeye ikna edilebilir. Ya da “bu ürünü alanların %80'i mutlu oldu” gibi bir slogan başarıya daha kolay ulaşabilir. İkna etmenin ikinci yolu “karakter”dir. Eğer “karakter”e güvenirse, onun önerdiklerini kabul edebiliriz. Bu yüzden dergide zayıflama hapı reklamının yanında ünlü bir mankenin resmi yer alır veya öğretmenler öğrencilerinin istemedikleri bir şeyi yapmaması için “müdürün ismini” kullanırlar. Üçüncü yol

Okuma Yazma Eğitimi Araştırmaları,
2 (1), 12-21
Research in Reading & Writing Instruction,
2 (1), 12-21

* Bu çalışma, 25-28 Eylül 2013 tarihleri arasında Bilkent Üniversitesi tarafından Tiran/Arnavutluk'ta düzenlenen VIII. Uluslararası Büyük Türk Dili Kurultayı'nda sunulan bildirinin yeniden düzenlenmiş hâlidir

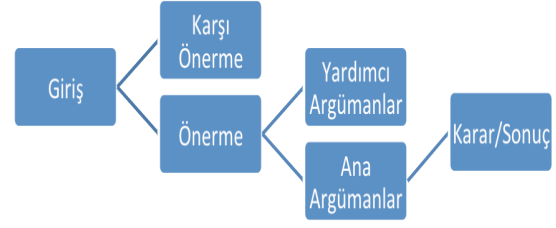
ise “duygu”lara hitap etmektir. Duygusal konuşmalar/ yazılar, entelektüel hitaplar kadar güçlüdür. Çanakka- le’de evleri yanan 76 yaşındaki Hüseyin Alcaoğlu ve 70 yaşındaki Alzheimer hastası eşi Sultan Alcaoğlu için “Evleri yanan yaşlı çifte yardım eli uzatıyoruz!”¹ isimli kampanya başladıktan çok kısa bir süre sonra 95 bin tl toplanmasının sebebi, en derin “duygu”larımıza hitap etmesidir.

İkna, temelde insanları daha önce bilmedikleri veya paylaşmadıkları bir görüşe yönlentmeyi gerektirir. Bu durum zorla, kandırarak veya yalvarmayla olmaz. Aksine, dikkatli bir hazırlığı ve düzenlemeyi, kanıtlar oluşturmayı ve bunları uygun bir dille anlatmayı gerektirir. Böylelikle ikna, bir öğrenme süreci hâline gelir (Deniz, 2007: 48).

Öğrencilerin ikna tekniklerini ve türlerini bilmesi gerekmektedir. Çünkü öğrenciler pek çok ikna çeşidine maruz kalmaktadırlar. Kitaplara ve filmlere eleştirel bakabilmek için bu gereklidir. Bilgi kirliliği, politik olaylar ve bilinçli ilaç kullanımı gibi konular hakkındaki sosyal çalışmalar ve okuldaki dersler, öğrencilerin eleştirel bir şekilde düşünmesini ve analiz etmesini gerektirmektedir. Çocuklara yönelik kullanılan en yaygın ikna çeşidi televizyon reklamlarıdır. Çünkü çoğu reklam çocuklara yönelik olarak çekilmektedir. Çocukların eleştirel bir şekilde dinlemeleri ve yargılamayı öğrenmeleri önemlidir. Örneğin, “Yürüyüş ayakkabıları her zaman daha hızlı koşmanıza yardım eder mi? Kahvaltı gevreği sizi daha iyi bir futbol oyuncusu yapacak mı? Belli bir oyuncak sizi daha popüler bir çocuk yapacak mı?” Bir ikna hilesi örneğini bulmak için veya kullanılan ikna tekniklerini çözümlmek için öğrenciler ikna edici metinleri analiz edebilir (Tompkins, 1998: 288).

İkna yöntemlerinden biri olan ikna edici yazma/metinler, aynı zamanda dünyada en çok kullanılan yazma türlerinden birisidir. İkna edici metinler bir konu üzerinde öne sürülen düşüncelerin gerekçeleriyle birlikte anlatılması esasına dayalı bir anlatımdır. Bu tür anlatım gerçek ve hayale bağlı olarak gerçekleştirilir (Tuncer, 2009: 140). İkna edici yazmada yazar kendi düşünce ve değerlerine göre bir görüş sunar ve çeşitli argümanlarla bunu desteklemeye çalışır. İkna edici metin oluşturma süreci, öğrencinin kendi düşüncesini öne sürmesini, kabul etmediği düşünceye karşı mantıklı bir şekilde cevap vermesini gerektirir. Bu süreç öğrencilerin ikna yeteneğinin gelişmesini ve ikna tekniklerini çözümlemesini sağlar. Eleştirel ve analitik düşünme için, bilgi üretmek veya bilgiyi anlamlı hale getirmek için bir araç olarak da düşünülebilir (MEB, 2009).

İkna edici metinler “giriş”, “önerme”, “ana argümanlar” ve “sonuç/karar” ana birimlerinden oluşur. Yardımcı birimler ise “karşı önerme” ve “yardımcı argümanlar”dır (Kurudayıoğlu ve Yılmaz, 2013; 2014). Aşağıdaki grafikte ikna edici metin yapısı gösterilmektedir:

Şekil 1. İkna edici metin yapısı

Giriş, yazarın önermesini ortaya koymadan önce önermeye temel teşkil edecek bilgileri sunduğu, okuyucunun dikkatini çekmeye çalıştığı birimdir (Montante, 2003). Giriş birimini iki unsur oluşturur: “dikkat çekme” ve “bilgi” (Powell, 2009; NAPLAN, 2011). Yazar okuyucunun dikkatini olağandışı bir cümle veya detayla, soru sorarak, anekdotla, sert bir cümleyle, meşhur birisinin sözüyle, istatistiksel bilgilerle, abartı veya acımasız açıklamalarla giriş yaparak çekebilir. İkinci aşamada ise önermesine temel teşkil edecek bilginin paylaşılması gerekmektedir. Çünkü yazar okuyucuyu ikna edeceği konuda bilgi sahibi olmadığını varsayar. “Dikkat çekme” ve “bilgi” öğeleri giriş biriminde ayrı ayrı veya bir bütün olarak ele alınabilir.

Önerme, ikna edici metinlerde yazarın muhatabını ikna adına ortaya koyduğu düşüncesidir. Önerme bir sorunun cevabı, bir sorunun çözümü veya bir önerinin sunulmasıdır. Önerme, metnin yazma sebebinin okuyucu ile paylaşılmasıdır (Crammond, 1998; Yeh, 1998). Bu metin neden ortaya çıktı? Neyi amaçlıyor? sorularının cevabıdır. Yazar burada açıkça fikrini belirtir. Örneğin “Günde bir kere diş fırçalamak yeterlidir.” veya “Bu ürün kesinlikle hayatınızı çok kolaylaştıracak.” gibi.

Bazı ikna edici metinlerde önermenin, *sonuç/karar* veya *giriş* birimi ile birleştiği de gözlenmektedir. Bunun sebebi, çoğu metin yapısının birimlerinde olduğu gibi, ikna edici metin birimlerinin de belli bir sıralanışının olmamasıdır.

Ana argümanlar, ikna edici metinde ana argüman, yazarın önermesini desteklemek amacı ile ortaya koyduğu kanıt, delil veya gerekçedir. Bu birime ana argümanlar denmesinin sebebi en güçlü argümanların sunulduğu bölüm olmasından kaynaklanmaktadır. Yazar burada okuyucuya elindeki en güçlü kozu sunar. İkna edici metinlerde argümanların zengin ve çeşitli olması “ikna”yı kuvvetlendirir. Okuyucu giriş birimi ile zaten konuya çekilmiştir. Bu bölüm yazarın okuyucuyu ikna adına ilk adımını ve iknanın en güçlü yeridir.

Avustralya Müfredat, Değerlendirme ve Raporlama Kurumu (ACARA) tarafından yapılan Ulusal Değerlendirme Programı’nda bir öğrencisinin oluşturduğu ikna edici metinde sınıf seviyesine göre belirli sayılarda argüman sunabilmesi istenmektedir (NAPLAN, 2011).

Karar/Sonuç: Bu birim yazarın ortaya koyduğu önermeyi ve argümanları özetlediği, topladığı veya sonuca bağladığı bölümdür. Bu bölümde artık okuyucuya yeni bilgi verilmez. Aynı zamanda okuyucuyu ikna adına son şansın olduğu birimdir. Karar birimi önerme

¹ <http://www.radikal.com.tr/turkiye/canakkaleda-evi-yanan-yasli-cift-bu-kadar-yar-dim-yeter-sagolun-1168994>
<http://www.trthaber.com/haber/yasam/bu-para-bize-yeter-artik-para-gondermeyin-114065.html>

ve argümanlarla paralel olmak zorundadır. Yazar bu birimde sunduğu önerme ve argümanları içine alacak bir “karar”a varır.

Bunların yanında ikna edici metinlerde kullanılan yardımcı birimler ise şunlardır:

Karşı önerme: Yazarın sunduğu önermeye karşı gelen görüştür. Coşkun ve Tiryaki (2011) tartışmacı metin yapısını ortaya koydukları çalışmalarında benzerlik gösteren bu birime karşı iddia adını vermişlerdir. Karşı önerme ya da karşı iddia tartışmacı metin yapısının ana unsurlardan birisi iken, ikna edici metinlerde yardımcı birimlerden biridir. Bunun sebebi; tartışmacı metinlerde, tartışma durumunun sağlanabilmesi için bir karşı görüş lazımdır. Fakat ikna edici metinlerde böyle bir zorunluluk yoktur. Bu metin türünde yazar karşı önermeyi muhatabı ikna etmek için bir teknik veya strateji olarak kullanır. Coşkun ve Tiryaki’ye (2011) göre, yazar karşı iddiayı sunarken saldırgan bir dil kullanmak yerine bu iddiayı çürütmek için etkili ve nitelikli kanıtları ortaya koymalıdır. Karşı iddia elementini oluştururken yazar, “bazılarına göre ...”, “bazı kimseler ... olduğunu savunur”, “birçok insana göre ...” şeklinde başkalarının ağzından aktarım yollarını kullanabilir.

Yardımcı argümanlar: Ana argümanın yanında, onu desteklemek amacı ile sunulan argümanlardır. Bunlar, ana argümana göre daha zayıf olmasına rağmen ikna sürecini kuvvetlendirici bir etkiye sahiptirler. Mesela bir bölgedeki fabrikanın zararlı olduğu önermesinin ortaya atıldığı metinde, ana argümanlar çevreyi, suyu vb. kirletmesi olurken yardımcı argümanlar o bölgede yaşayan insanlara veya hayvanlara gelecek 20 sene içerisinde vereceği zararlar olabilir.

Araştırmanın Amacı

2012-2013 öğretim yılından itibaren 5-8. sınıflarda seçmeli olarak okutulacak “Yazarlık ve Yazma Becerileri Dersi”nin öğretim programındaki temel becerilerden biri öğrencilerin farklı metin yapılarını kullanmasıdır (Coşkun ve Tiryaki, 2013; MEB, 2012). Ortaokul düzeyinde metinlerin ve yapılarının tanıtılması konusunda en büyük görev Türkçe öğretmenlerine düşmektedir. Buradan hareketle yapılan çalışmada, Türkçe Eğitimi Bölümünde öğrenim gören lisans öğrencilerinin oluşturdukları “ikna edici metinler”in, metin yapısı açısından incelenmesi ve ortaya çıkan sorunların betimlenmesi amaçlanmıştır. Çünkü lisans düzeyinde yapılacak sorun tespiti, ileride bu derslere girmesi muhtemel adayların yanlışlarına çözüm sunması açısından önemlidir.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Üniversite öğrencilerinin oluşturdukları ikna edici metinlerin değerlendirilmesini amaçlayan bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden olan durum çalışması tercih edilmiştir. Araştırmada durum çalışması desenlerinden birisi olan “iç içe geçmiş tek durum deseni” kullanılmıştır.

Durum çalışmasında araştırmacının olaylara ya da

duruma birebir müdahalesi söz konusu değildir. Araştırmacının ana amacı, mevcut “durumu” derinlemesine betimleyebilmektir (Yin, 2009: 3).

Çalışma Grubu

Bu çalışmanın katılımcılarını, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe Eğitimi Bölümü 1. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Katılımcıların hepsine ulaşılmaya çalışılmış, fakat veri toplama aracının uygulandığı ders saatlerinde okula gelmeyen öğrenciler araştırmaya katılamamıştır. Toplamda 69 öğrenci uygulamaya gelmiş fakat sadece 40 tanesi çalışmaya dâhil edilmiştir. Araştırmaya dâhil edilen katılımcılar amaçlı örneklem belirleme yaklaşımlarından tipik durum örnekleme ile seçilmiştir.

Araştırmaya katılımda katılımcıların kimliklerinin gizliliği esas alındığından katılımcılar gerçek adları ile değil kod adı ile isimlendirilmiştir.

Verilerin Toplanması

Araştırmanın verilerinin toplanmasında öğrencilere verilen ikna edici metin formları kullanılmıştır. Bu formlarda öğrencilere dört konu ve bir de serbest yazabilecekleri beş konu başlığı verilmiş ve bu konulardan istediklerini seçebilecekleri söylenmiştir. Konular ilgili alanyazında en sık kullanılan konu başlıklarından seçilmiştir. Aşağıda öğrencilerin yazılı anlatım yaptıkları konular yer almaktadır:

- 1) İnternette sansür uygulanması konusunda düşüncemiz nedir?
- 2) Sizde ülkemizde veya dünyada kürtaj yasağı olmalı mıdır?
- 3) Son 25 yılda dünyada dijital teknolojinin gelişmesi, insanların okuma alışkanlıklarını değiştirdi. Bu değişimin ışığında, sınıflarda hala uzun ders metinleri ve kalın romanlar kullanılmalı mıdır?
- 4) Bir ülkede insanlar veya topluluklar dini açıdan özgür olmalı mıdır?
- 5) Yukarıdakilerin dışında istediğiniz herhangi bir konuda ikna edici bir metin yazınız.

Verilerin Analizi

Elde edilen verilerin analizinde nitel veri analizi yöntemlerinden içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizinin tercih edilmesindeki sebep söz konusu yöntemin toplanan verilerle hedefler arasındaki ilişkiyi açıklamada kavramsal bağlantıların kurulmasını sağlamasıdır (Büyüköztürk, 2013: 242). Öğretmen adaylarından toplanan veriler, MAXQDA 11® nitel veri analiz programına işlenerek, analiz sürecinin daha açık, sistematik ve görülebilir hale getirilmesi sağlanmıştır (Cresswell, 2008). Verilerin analizi sonucunda elde edilen kodlardan 4 ana tema ortaya çıkmıştır.

Bulgular ve Yorumlar

1. Giriş Birimi ile İlgili Bulgular ve Yorum

Bu başlık altında “giriş” birimini oluşturan iki unsur

olan “dikkat çekme” ve “bilgi” öğeleri, öğrencilerin metinlerinde yer verilme durumları açısından belirlenmiş ve yorumlanmıştır.

1.1. Giriş biriminde dikkat çekme ve dikkat çekmenin önerme ile ilgisi

Tablo 1
Giriş biriminde “dikkat çekme”

Bulgu	Sıklık
Dikkat çekmenin var olması	9
Dikkat çekmenin kısmen olması	18
Dikkat çekmenin mevcut olmaması	13
Toplam	40

Tablo 1’e göre öğrencilerin büyük bölümü (27 öğrenci) oluşturdukları ikna edici metinlerde dikkat çekici bir giriş yapabilmektedir. Bunun sebebinin öğrencilerin herhangi bir yazma türünde de giriş paragrafının önemini bilmelerinden kaynaklandığı düşünülebilir. 13 öğrenci ise metinlerinde “dikkat çekme”yi hiç kullanmamıştır. Aşağıda iki öğrencinin giriş biriminden alıntılar yer almaktadır:

Siz bir gün içerisinde hiç kendinizi gözlemlediniz mi? Evet, evet doğru duydunuz! Gerçekten hiç kendinize dışarıdan baktınız mı? Gelin hep birlikte yapalım bunu. (K1)

Öğrencinin (K1) dikkat çekme tekniklerinden “soru sorma” yöntemine başvurduğu açık bir şekilde görülmektedir. Bir diğer örnekte ise K8 “alıntı yapma” yöntemine başvurarak okuyucunun dikkatini çekmeye çalışmıştır:

Heraklitos “Aynı nehirde iki kere yıkanılmaz” derken ne kadar da doğru söylemiş. Geçen bir saniyenin bile bir daha aynımsını yaşayamayacağımız, her şeyin değiştiği, hiçbir şeyin aynı kalmadığı bu dünyada teknoloji de gün geçtikçe gelişmektedir. (K8)

Tablo 2
Dikkat çekmenin önerme ile ilgisi

Bulgu	Sıklık
Dikkat çekmenin önerme ile ilgili olması	12
Dikkat çekmenin kısmen önerme ile ilgisi olması	10
Dikkat çekmenin önerme ile ilgisinin olmaması	5
Toplam	27

Öğrencilerin yine büyük bir bölümünün (22 öğrenci) giriş biriminde dikkat çekmeyi önerme ile bağlantılı olarak kullandıkları görülmektedir. Sadece 5 öğrencinin önerme ve dikkat çekme arasında bağlantı kuramadığı gözlenmiştir.

Televizyonlarda kürtajın yasaklanacağı konusunda haberleri görünce kendimce bunun oldukça olumlu ve iyi taraflarının olacağını düşünmüştüm. Yani bana göre de yasak olmaydı. Ancak televizyonları her açığımızda kürtajla alakalı mitingleri görmemiz beni oldukça şaşırtan ve düşündürülen bir durum oldu. (K36)

“Kürtaj yasağı olmalı” önermesini ortaya koyan öğrencinin (K36) dikkat çekme bölümünde ikisi arasındaki bağlantıyı kurduğunu görebilmekteyiz.

Kimine göre Tanrı, kimine göre Allah var! Kimine göre ise bir yaratıcı bile yok. Herkes farklı düşünüyor çünkü herkes farklı. Elmadan erik gibi davranmasını nasıl beklersiniz? Yahut bir kuş ne kadar balık olabilir?

....
İnsanların din seçimi hakkı kısmen olmalıdır. (E2)

“Dini özgürlükler” konusunu metninde işleyen öğrencinin (E2) önerme ile dikkat çekme unsurları arasında bağlantı kurmadığı veya kuramadığı görülmektedir.

1.2. Giriş biriminde “bilgi” ve bilginin önerme ile ilgisi

Tablo 3
Giriş biriminde “bilgi”

Bulgu	Sıklık
Bilgi sunulması	13
Kısmen bilgi sunulması	18
Hiç bir bilgi sunulmaması	9
Toplam	40

Tablo 3’te de görüldüğü gibi oluşturulan ikna edici metinlerin “giriş” biriminde “bilgi” ögesine öğrencilerin büyük çoğunluğunun (31 öğrenci) başvurduğu gözlenmiştir. Dokuz öğrenci ise hiçbir bilgi sunmamıştır.

İnsanlar dini açıdan özgür olmalıdır. Sonuçta kimse zorla bir şeye ikna edilemez. İnsanlara akıl verilmiş, birey aklını kullanarak kendisi için doğruyu yanlış ayırt edebilir. Ayrıca dinimiz İslama göre hoşgörülük esas olduğuna göre bireyle-re yol gösterici olunur fakat tercihleri bireye bırakılır. (K28)

K28’den yapılan alıntıdan da görüldüğü gibi, ilgili öğrenci yazdığı metnin giriş biriminde hiçbir bilgi vermemiştir.

Tablo 4
Bilginin önerme ile ilgisi

Bulgu	Sıklık
Bilginin önerme ile ilgili olması	16
Bilginin kısmen önerme ile ilgisi olması	9
Bilginin önerme ile ilgisinin olmaması	6
Toplam	31

Tablo 4’e göre öğrencilerin tamamına yakınının (25 öğrenci) sunduğu bilginin önerme ile bağlantılı olduğu görülmektedir.

Bundan yüzyıllar önce dünyaya hükmeden büyük devletlerin en büyük özelliklerinden biri “din” olgusunu ön plana çıkarmalarıydı. O zamanlarda diğer dinden olan insanlara “düşman” gözüyle bakılıyordu.

....
Her insanın inandığı dine göre yaşaması en temel özgürlüklerinden birisidir. (E7)

“İnsanlar dini açıdan özgür olmalıdır.” önermesini savunan öğrencinin, giriş biriminde okuyucuya sunduğu bilginin önerme ile bağlantılı olduğu görülmektedir.

Ülkemizde son günlerde kafa karıştırıcı bir olay yaşandı ve bu olay birçok tartışmaları da eşliğinde getirdi. Ünlü piyanist Fazıl Say’ın sosyal paylaşım sitesinde Ömer Hayyam’ın şiirinden eslenerek paylaştığı bir ileti üzerine cezaya çarptırılmıyordu bu olay.

....
Bu yüzden ben de kesinlikle insanların dini inançları konu-

sunda özgür olması gerektiğini savunuyorum. (K5)

K5'in "Dinî açıdan insanlar özgür olmalıdır." önermesini sunduğu metnin giriş biriminde önermeye temel teşkil edecek bilgi verilmemiştir. Öğrencinin verdiği bilgi "insanların düşünce özgürlüğü" ile alakalıdır.

2. Önerme Birimi ile İlgili Bulgular ve Yorum

Öğrencilerin oluşturdukları metinlerde önerme biriminin durumu aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 5
İkna Edici Metinlerde Önerme Biriminin Değerlendirilmesi

Bulgu	Sıklık
Hiçbir önerme sunulmaması	5
Önermenin giriş birimi ile ilişkisinin zayıf olması	5
Önermenin yeterince açık olmaması	9
Açık bir şekilde önermenin sunulması	21
Toplam	40

Tablo 5'e göre öğrencilerin yarısından fazlasının güçlü bir önerme ortaya koyabildiği görülmektedir. Bunun yanında 5 öğrenci hiç bir önerme sunamazken, 5 öğrencinin sundukları önermenin giriş birimi ile ilgisinin zayıf olduğu gözlenmektedir. 9 öğrencinin ortaya koyduğu önerme ise yeterince açık değildir.

Açık bir şekilde önermenin sunulması

Bir insan yaşadığı ülkede dini açıdan özgür olmalıdır. Çünkü dini seçim özgürlüğü insanların en büyük haklarından birisidir. (E19)

Kürtajın yasaklanması doğru bir uygulama değildir. Dini açıdan büyük bir günah olarak görülse de kadınların da kendi hakları vardır. (E37)

Farklı konularda ikna edici metin oluşturan 2 öğrencide görüldüğü üzere önermelerini açık bir şekilde dile getirmişlerdir.

Hiçbir önerme sunulmaması

Din ortaya çıktığından beri kültürün ve insanın değişiminde büyük rol oynayarak toplumların merkezinde kendine yer edinmiştir. Maddi geçimini sağlamak için ülke değiştirmek zorunda olan insanlar ve toplumlar gittikleri ülkelerde "ibadethaneler" yaparak dinlerini yaşatmışlardır. Çoğunlukla gelişmiş ülkelerde görülen bu durum o ülkenin de toplumunun gelişimini gösterir. Az gelişmiş ülkelerde yaşayan farklı dinden insanlarsa "huzur ve barış" ortamını sağlamakta zorlanmaktadır. Buna benzer aynı dine inanıp farklı düşünen ve çatışma ortamını yaşayan toplumlar da bulunmaktadır. (E7)

Oluşturduğu ikna edici metinde "Bir ülkede insanlar veya toplumlar dini açıdan özgür olmalı mıdır?" konusunu ele alan öğrencinin metninde "önerme" birimi bulunmamaktadır. Basit düzeyde argümanların sunulduğu metinde yazarın önermesinin ne olduğu belli değildir.

Önermenin yeterince açık olmaması

Kürtaj Özgürlüğü

Çoğu ülkede uygulandığı söylenen kürtaj yasağı bizim ülkemizde de uygulanmaya başladı. Bunun ne kadar doğru

olduğu tartışılır. Bir ailenin engelli çocuk dünyaya getirecek olması o aileyi birçok yönden etkileyebilir. Ya da çok çocuklu bir aile böyle bir durumda bu çocuğun bakımı karşılayacak durumda olmayabilir.

Devlet bu uygulamayı gelişmişlik düzeyi ve nüfus artışı açısından yaptığını söylüyor. Ancak bu gibi sorunları aileler özgürlüklerini kısıtlamadan, aileleri zor durumda bırakmadan farklı yollarla, farklı şekillerde yapmalıdır. (K9, Tam metin)

"Kürtaj yasağı olmalı mıdır?" sorusuna cevap olarak yazılan metinde öğrencinin "kürtaj yasağı olmamalıdır." önermesini savunduğu halde bunu açık bir biçimde metnin hiç bir yerinde ifade etmediği gözlenmiştir.

Önermenin giriş birimi ile ilişkisinin zayıf olması

Okuma alışkanlığı az olan bir milletiz kabul etmek gerekirse. Okumaya kalkıştığımızda ise popüler romanları yahut yabancı romanları okuduğumuzda ikinci bir gerçek.

...

Bence kesinlikle kitapların dizileri yapılmalı. Bu sayede en azından kitapta ne bahsedildiğinden haberdar oluruz. (K10)

Yukarıdaki kısaltılmış metnin giriş biriminde "kitap okuma oranının azlığından" yakınan K10 isimli öğrenci, önerme biriminde "kitap okuma oranının düşüklüğü" ile ilgili veya benzer bir önerme bulunması gerekirken, "kitapların, diziye uyarlanması gerektiği" gibi zayıf bir önerme oluşturmuştur.

3. Argüman Birimi ile İlgili Bulgular ve Yorum

Tablo 6

Argüman birimi

Bulgu	Sıklık
Hiç argümanın olmaması	2
En az bir tane argüman sunması	38
Toplam	40

Örneklem grubuna dâhil edilen 40 öğrenciden 2 tanesi hariç diğer hepsi en az bir tane argüman sunabilmiştir.

Soyut Kavramlar

Adalet, özgürlük ve eşitlik gibi kavramların bu dünyaya ait olmadığını düşünmekteyim. Bana göre bu kavramlar bu dünyada yazılan ütopyik eserlerde var olabilirler. Nitekim bunu bana düşündüren şeyler bu dünyada zıt kavramların var olduğu bir ortamda bu kavramlar arası bir mücadelenin kaçınılmaz olduğu gerçeğini görebilmekteyiz. Çünkü bir katilin kendine göre bir bakış açısı vardır ve bir insanı öldürmekteki amacı ona kendine göre bir adalet sistemi içerisinde normal olabilir. Size bunu inandırmaya çalışmam çünkü siz adaletten, özgürlükten ve eşitlikten anladığınız şeyler farklıdır. Sizde olmayan bir şeyin bir başkasında var olması bu şeyi sizin var etmez. (E34, Tam metin)

Forma göre "kendi istediği bir konuda" ikna edici metin oluşturan öğrencinin önermesinin ilk cümle olduğu göze çarpmaktadır. Fakat bundan sonra hiç bir argüman sunmadığı gibi önerme ile alakasız bilgiler vermektedir. Öğrencinin metninde karar biriminin de olmadığı görülmektedir.

Tablo 7'ye göre öğrencilerin argüman birimi ile ilgili olarak en sık (35) karşılaşılan sorun "zayıf bir argüman" sunmalarıdır. Sıkça karşılaşılan diğer sorunlar ise "önerme ile çelişkili bir argüman ortaya konulması" ve

“Önerme ile ilgisiz bir argüman sunulması”dır. Güçlü bir argüman sunulma sıklığı ise 23’tür. Bu durumda öğrencilerin ikna edici metinlerde yeterli sayıda argüman sunamadıkları ve ortaya konulan argümanların büyük çoğunluğunun da sorunlu olduğu açıkça görülmektedir.

Tablo 7
Argüman birimi ile ilgili bulgular

Bulgu	Sıklık
Önerme ile çelişkili bir argüman ortaya konulması	10
Önerme ile ilgisiz bir argüman sunulması	11
Zayıf bir argüman sunulması	35
Güçlü bir argüman sunulması	23
Toplam	79

Önerme ile çelişkili bir argüman ortaya konulması

Teknoloji kesinlikle bizim hayatımızı mahvetti.

....

Benim dersten çıktuktan sonra yurda geldiğimde ilk yaptığım şey üzerime rahat kıyafetler giyip kucama bilgisayar koltuğa oturup sanal alemde takılmak. Bu özel bir değerlendirme değil. Kötü olan şu ki şöyle bir etrafıma bakıyorum bütün arkadaşlarım bu durumda. Artık farkına varmalıyız ki bu teknolojik gelişmeler bizim değerlerimizi kültürümüzü insanlarla olan ilişkilerimizi daha doğrusu bizi biz olmaktan çıkarıp internete bağlı birer robot haline getirdi.

Bu süreci hep kötü yanlarıyla değerlendirmek adil değil. Birçok olumlu yönü de var. Eğitime katkılarında değinecek olursak sınıflardaki görsel öğelerin fazlalığı, öğrencilerin dersleri anlama kapasitelerini arttırmıştır. (K1)

“Son 25 yılda dünyada dijital teknolojinin gelişmesi, insanların okuma alışkanlıklarını değiştirdi. Bu değişimin ışığında, sınıflarda hala uzun ders metinleri ve kalın romanlar kullanılmalı mıdır?” konusunu ele alan öğrenci teknolojinin zararlı olduğu önermesini savunurken teknolojinin getirdiği faydalarla ilgili argümanlar sunmuştur. Açık bir şekilde önerme ile argümanların çeliştiği görülmektedir. Aynı zamanda öğrencinin seçtiği konu ile ilgisiz bir önermeyi ortaya koyduğu da görülmektedir.

İddia ile ilgisiz bir argüman sunulması

Teknoloji insanlığa kazandırılmış müthiş olgulardan biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Hayatı kolaylaştırma, zamanı kazandırma anlamlarında çok iyi sonuçlar doğurmaktadır. Bu açıdan teknolojinin eğitim alanında kullanılması da kesin gerekir.

...

Teknoloji mesela günlük hayatta o kadar kolaylıklar sağlamaktadır ki fakat biz bunu görmüyoruz. Ev hanımları acaba süpürge, ocak hatta musluk gibi aletlere sahip olmasalar bir günde yapabilecekleri işi kim bilir kaç günde yapacaklar. (K32)

Öğrenci bu metni “Sınıflarda hâlâ uzun ders metinleri ve kalın romanlar kullanılmalı mıdır? sorusuna cevap olarak oluşturmuştur. Eğitimde teknolojinin olmasını savunan yazar metnin ilerleyen bölümlerinde görüldüğü üzere “teknoloji ve eğitim” önermesinden ilgisiz argümanlar sunmaktadır.

Zayıf bir argüman sunulması

Teknolojinin eğitime getirdiği faydalar yadsınamaz. Bende

teknoloji ve eğitimin içe içe olduğu bir düşünceyi savunuyorum.

...

Teknoloji okullarda, sınıflarda her şeyi kolaylaştırdı. Öğretmenler artık eskisine göre çok daha rahat. Öğrencilerde artık eski gibi zaman kaybetmiyorlar. Hem zaman hem güç açısından artık eskisine göre daha iyiler. (K32)

“Sınıflarda hâlâ uzun ders metinleri ve kalın romanlar kullanılmalı mıdır?” konusu hakkında ikna edici metin oluşturan öğrencinin, önermesini desteklemek amacı ile ortaya sunduğu argümanların zayıf olduğu göze çarpmaktadır. “Teknoloji okullarda, sınıflarda her şeyi kolaylaştırdı” argümanı çok genel bir ifadedir. Bu argüman “hangi alanlarda kolaylaştırdı?” sorusundan yola çıkılarak geliştirilebilir. Ya da öğrencilerin eskiden hangi konularda zaman kaybedip şimdi hangi konularda zaman kazandığı anlatılarak daha güçlü bir argüman konulması gerekmektedir.

Güçlü bir argüman sunulması

....

Dünyadaki tüm ülkelerde dini özgürlük olması gerekir. Çünkü devletlerin devamlılığını sağlayan en büyük etkenlerden biri de budur. Din özgürlüğünün olmadığı bir toplumda her zaman bir huzursuzluk ve anlaşırsızlık hakimdir. Hoşgörü ortamı sağlanmadığı takdirde ezilen taraf fırsatını bulduğunda baş kaldıracaktır. Dini hoşgörü bu açıdan devletin selameti adına önemlidir.

Tarihte baktığımızda bunun birçok örneğini görebiliriz. Bu örneklerin başında Osman Devleti gelir. Altı asır boyunca yıkılmayan bu devlet fethettiği yerlerde insanların dini inancına saygı göstermiş ve onlardan da çok uzun müddet karşılığını görmüştür. Hatta bazı devletlerin halkı bu hoşgörü dalgasından o kadar etkilenmişlerdir ki başarılarındaki insanlar yerine Osmanlı’yı görmeyi tercih etmişlerdir. (E20)

“Bir ülkede insanlar veya topluluklar dinî açıdan özgür olmalı mıdır?” sorusuna cevap olarak yazılan metinde öğrencinin güçlü bir argüman sunduğu görülmektedir. “Dinî özgürlüğün olduğu yerde devamlılık vardır” argümanını sunan öğrenci bunu örnekle de desteklemiştir.

4. Karar Birimi ile İlgili Bulgular ve Yorum

Öğrencilerin oluşturdukları ikna edici metinlerde karar biriminin değerlendirilmesi Tablo 8’de gösterilmiştir:

Tablo 8
Karar birimi ile ilgili bulgular

Bulgu	Sıklık
Metinde karar biriminin olmaması	4
Önerme veya argümanlarla çelişkili bir karar ortaya konulması	2
Önerme ile ilgisiz bir karar sunulması	10
Zayıf bir karar ortaya konulması	13
Güçlü bir karar ortaya konulması	11
Toplam	40

Yukarıdaki tabloya göre öğrencilerin büyük bir çoğunluğu (29 öğrenci) karar birimini oluşturmada sorun yaşamamaktadır. Sadece 11 öğrenci oluşturdukları ikna edici metinlerde güçlü bir “karar” birimi ortaya ko-

bilmiştir.

Metinde karar biriminin olmaması

Kürtaj yasağı olmalı mı olmamalı mı?

İnsanlar doğduktan sonra var olmazlar. İnsanın var olması annesinin karnında ilk ortaya çıktığı anda başlar. Yani yeni bir birey olur. O yüzdendir ki kürtaj yaptırmak bana göre herhangi bir insanı öldürmek gibidir. Bunun için bahaneler üretmekte yersizdir. Bir insanı öldürürken ben onu şu sebepten öldürdüm diyemeyeceğimiz gibi bir annede çocuğunu bu sebepten aldırılmaz diyemez. O çocuğu dünyaya getirebilecek gücü varsa o çocukta yaşayabilecekse dünyaya getirmek zorundadır. Hatta anne zarar görecektir çocuk yaşayacaksa yine doğum gerçekleştirilmelidir. Ancak çocukta annede zarar görecektir o zaman kürtaj gerçekleştirilebilir. (E35, Tam metin)

Yukarıdaki örnekte öğrencinin metnin sonunda herhangi bir “karar” a varamadığı görülmektedir. “Kürtaj yasağının olmasını” bir önerme olarak dile getirmese de savunan öğrenci oldukça zayıf argümanlarla bunu desteklemeye çalışır. Metnin sonunda ise “karar” değil “ufak bir çelişki” vardır.

Önerme veya argümanlarla çelişkili bir karar ortaya konulması

Günümüz teknolojisinde internet kullanımı çok küçük yaşlara kadar inebilmektedir. Bu noktada internetin kullanımı, çocukların kendilerini daha küçük yaşlarda internet üzerinde geliştirmeleri çocukların gelişimi için önemli bir paya sahip çıkmaktadır. Lakin hepimizin de bildiği üzere internetin yararlı olduğu kadar çocuklarımıza zarar verdiği de göz ardı edilmemelidir.

Bir başka örnekte internette savaş oyunu oynayan çocuklarımız oyunda insan, hayvan ya da herhangi bir canlıyı öldürdüğünde yada yok ettiğinde bundan haz almakta mutluluk duymaktadır. Çocuk bilinçaltına yerleşen bu olumsuzlukları dışarıya şiddet olarak yansıtacaktır.

İnternet zararları yanında tabii ki de yararları da tartışılmaz. Kendimce bu noktada internetin yararlı özellikleri daha iyi bir şekilde kullanılabilineceğini düşünüyorum. Çünkü internet bu noktada topluma kazandırılacak bireyler konusunda önemli bir yere sahiptir. (K25)

Öğrenci “İnternette sansür konusunda sizin düşünceniz nedir?” konusu ile alakalı yazdığı metinde “internetin zararları” ile alakalı argümanlar sunmuştur. “Savaş oyunlarının çocuklarda şiddete eğilim yarattığı” ve “olumsuz durumlardan haz almaları” gibi argümanları sunan K25, karar biriminde “internet bu noktada topluma kazandırılacak bireyler konusunda önemli bir yere sahiptir” diyerek tam tersi bir konuda “sonuç” a varmaktadır.

Güçlü bir karar ortaya konulması

Kürtaj yasağı olmamalıdır. Çünkü kürtaj insani bir haktır.

Bu yasağın sebebi kadının toplumda pek de önemsenmeyecek role sahip olduğunun düşünülmesidir. Çünkü anaerki toplumdaki babaerki topluma geçişte kadın ezilmiş, aşağılanmış ve hor görülmüştür. Bu yasakta bu zihniyetin devamıdır.

Kürtaj bir haktır. Bunu engellemek toplumdaki değersizliğinin, cinsel bir obje, çocuk doğuran bir makine olarak görülmesinin üstü kapalı olarak ifade edilmesidir.

Kadının Bedeni, Kadının Kararı! (K39)

Yukarıdaki kısaltılmış metinde “Sizce ülkemizde veya dünyada kürtaj yasağı olmalı mıdır?” konusunu ele alan öğrenci, önerme ve argüman birimleri ile uyumlu bir biçimde karar unsurunu ortaya koymuştur.

Zayıf bir karar ortaya konulması

... Dini özgürlükler konusunda benim düşüncem budur. Siz nasıl düşünürsünüz bilmiyorum. Muhtemelen de bana katılmazsınız ama bir gün dünya bu tarz düşüncelere hazır olacak. (K14)

“Karar” biriminde okuyucuyu ikna etme adına son şans yakalayan öğrenci, okuyucu kitlesini “Muhtemelen de bana katılmazsınız” ifadeleri kendi önermesinden uzaklaştırarak zayıf bir karar bölümü oluşturmuştur.

Önerme ile ilgisiz bir karar sunulması

Her insan dinini yaşamakta özgür olmalıdır. Bir insan başkasına din yolunda yol göstericilik yapabilir.

... Bu cemaatler hangisi olursa olsun insanlara yol gösterebilir. Bu güzel bir şey. Fakat bir insanın düşüncesini almadan o cemaatin içine almaya çalışmak yanlış. (E40)

Bir ülkede insanlar veya topluluklar dinî açıdan özgür olmalı mıdır? konusunu metinde ele alan öğrenci “insanlar dinini yaşamakta özgürdür” önermesini ortaya koyar. Fakat karar bölümünde önerme ile ilgisi olmayan bir sonuç vardır.

Sonuç ve Öneriler

21. yüzyıl, gelişen teknoloji ve değişim ile beraberinde çözüm bulunması gereken birçok sorunu da getirmiştir. Günümüzde bir birey gündelik yaşamında sayısız defa ikna unsurları ile karşı karşıya gelmektedir. Bunlar içerisinde en sık karşılaştıkları ise iknanın yazılı alanda kullanımınıdır. Bu açıdan öğrencilerin, ikna edici metinlerin yapılarını öğrenmesi büyük önem arz etmektedir.

Bu araştırmada, Türkçe Öğretmeni adaylarının oluşturdukları ikna edici metinlerin, yapısal sorunlar bağlamında değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Elde edilen bulgular öğrencilerin ikna edici bir metin oluşturmada sorunlarının olduğunu göstermektedir.

Öğrencilerin özellikle “argüman” ve “karar” birimlerini oluşturmakta problem yaşadıkları görülmüştür. Sunulan argümanların birçoğu zayıf, diğer bir bölümü de çelişkili ya da ilgisizdir. İlkokul ana dili derslerine yönelik Whitfield (2010) tarafından hazırlanan ikna edici metin çalışma kitapçığında, öğrencinin iyi bir ikna edici metin oluşturabilmesi için birkaç farklı argüman sunabilmesi istenmektedir. Araştırma sonuçlarına göre öğretmen adaylarının oluşturdukları ikna edici metinlerde 3 güçlü argüman sunan hiçbir metne rastlanmamıştır. Karar biriminde ise öğrencilerin büyük çoğunluğu önerme ile çelişkili, ilgisiz ya da zayıf sonuçlara varmışlardır. İkna edici metinlerde önerme ve karar birimi arasında bağlantının olmaması istenilen amaca ulaşılmasını engellemektedir.

Bunun yanında öğrenciler “giriş” birimini ve “önerme” birimini oluşturmada çok sorun yaşamamışlardır.

“Giriş” biriminin neredeyse tüm yazma türlerinde var olan bir birim olması sebebi ile öğrenciler daha önceden aşına oldukları bu birimin yazımında zorluk çekmemiş olabilirler. “Önerme” birimindeki durum ise öğrencilerin konu ile alakalı mutlaka bir önermeleri/iddiaları olmasından kaynaklanmaktadır (Coşkun ve Tiryaki, 2011). Fakat öğrencilerin yarısına yakınının sundukları önermenin açık olmaması, zayıf olması gibi durumların da olduğu görülmektedir.

Akyol’a göre (2012: 107) öğrenciler en fazla ikna edici yazı türünde zorlanmaktadır. Yukarıdaki sorunların tamamı öğrencilerin ikna edici metinlerin yapısını bilmediklerini ortaya koymaktadır. Öğrencilerin ikna edici yazma ve tartışmacı yazma becerilerini geliştirmede, metin yapılarının etkili olup olmadığı ile ilgili yapılan birçok teorik ve uygulamalı çalışma mevcuttur. Bu çalışmaların büyük çoğunluğu öğrencilere doğrudan bu metin yapılarının öğretilmesinin, türlere göre yazma becerilerini geliştirmede faydalı olduğu sonucunu vermiştir (Armbruster, Anderson & Ostertag, 1989; Buehl v.d., 2001; Crammond, 1998; Clark, Jones & Reutzell, 2013; Kirkpatrick & Klein, 2009).

Araştırmacıların ortaya koyduğu ikna edici metin yapısını ilkök, ortaokul, lise ve üniversite öğrencilerine tanıtmaya yönelik çalışmalar yapılabileceği gibi farklı yöntemler de kullanılarak çeşitli seviyedeki (ilkök, ortaokul, lise ve üniversite) öğrencilerin ikna edici metin yazma becerilerine ilişkin çalışmalar yapılabilir.

Kaynakça

- Akyol, H. (2012). *Türkçe Öğretim Yöntemleri*. Ankara: Kök Yayıncılık.
- Armbruster, B. B., Anderson, T. H., & Ostertag, J. (1989). Teaching text structure to improve reading and writing. *The Reading Teacher*, 130-137.
- Buehl, M. M., Alexander, P. A., Murphy, P. K., & Sperl, C. T. (2001). Profiling persuasion: The role of beliefs, knowledge, and interest in the processing of persuasive texts that vary by argument structure. *Journal of Literacy Research*, 33(2), 269-301.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi Yayınları.
- Clark, S. K., Jones, C. D., & Reutzell, D. R. (2013). Using the text structures of information books to teach writing in the primary grades. *Early Childhood Education Journal*, 41(4), 265-271.
- Coşkun, E. & Tiryaki, E. (2011). Tartışmacı metin yapısı ve öğretimi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(16), 63-73.
- Coşkun, E. & Tiryaki, E. (2013). Üniversite öğrencilerinin tartışmacı metin yapısını oluşturmadaki sorunları. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(11), 101-140.
- Crammond, J. G. (1998). The uses and complexity of argument structures in expert and student persuasive writing. *Written Communication*, 15(2), 230-68.

Creswell, J. W. (2008). *Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches*. Thousand Oaks, CA.: Sage Publications.

Demirtaş, H. A. (2004). Temel ikna teknikleri: Tutum oluşturma ve tutum değiştirme süreçlerindeki etkilerinin altında yatan nedenleri üzerine bir derleme. *Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, (19), 73-91.

Deniz, K. (2007). *İlköğretim ikinci kademedeki konuşma ve dinleme yoluyla öğrencileri ikna üzerine bir araştırma* Yayınlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi, Ankara.

Hogan, K. (2007). *Gizli ikna teknikleri*. İstanbul: Yakamoz Kitap/Sonsuz Kitap.

Kirkpatrick, L. C., & Klein, P. D. (2009). Planning text structure as a way to improve students’ writing from sources in the compare–contrast genre. *Learning and Instruction*, 19(4), 309-321.

Kurudayıoğlu, M. & Yılmaz, E. (2013). *İkna edici yazma açısından Türkçe öğretmeni adaylarının oluşturdukları metinlerin incelenmesi*. VIII. Uluslararası Büyük Türk Dili Kurultayı, Bilkent Üniversitesi ve Tiran Üniversitesi, 25-28 Eylül 2013, Tiran, Arnavutluk.

Kurudayıoğlu, M. & Yılmaz, E. (2014). Nasıl ikna ediliyoruz? İkna edici metinler ve yapısı. *Eğitimde Kuram ve Uygulama Dergisi*, 10(1), 75-102.

MEB. (2009). *İlköğretim Türkçe Dersi (1-5. Sınıflar) Öğretim Programı ve Klavuzu*. Ankara: Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı.

MEB. (2012). *Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu Yazarlık ve Yazma Becerileri Dersi (5., 6., 7. ve 8. Sınıflar) Öğretim Programı*, Ankara: Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı.

Montante, S. (2003). Introduction to a Persuasive Essay. *Literacy Cavalcade*.

Powell, E. (2009). “How Do I Start?” Using t-chart graphic organizers to improve structure and organization in persuasive writing. Doktora Tezi. University of California, Davis.

NAPLAN (The National Assessment Program–Literacy and Numeracy), (2011). *Persuasive writing marking guide*.

Tompkins, G. E. (1998). *Language arts 4. edition content and teaching strategies*. New Jersey: Prentice-Hall Inc.

Tuncer, H. (2009). *Anlatma teknikleri (konuşma, yazma)*. İzmir: Orkun Kitabevi

Yeh, S. S. (1998). Validation of a scheme for assessing writing argumentative writing of middle school students. *Assessing Writing*, 5(1), 123-150.

Yin, R. K. (2009). *Case study research: Design and method* (Fourth Edition). Los Angeles: Sage Publication.

Yurdakul, S. (2013). *Filmlerden ve yaşamdan örnekleriyle etkileme-ikna ve müzakere teknikleri*. İstanbul: Sokak Kitapları Yayınları.

Whitfield, M. (2010). NAPLAN (The National Assessment Program – Literacy and Numeracy)* *Persuasive Text sample work sheets*. Blake Education.

The Investigation of Turkish Language Arts Preservice Teachers' Texts Organized with Regard to Persuasive Writing

Mehmet Kurudayıoğlu

Abant İzzet Baysal University
mkurudayi@hotmail.com

Eren Yılmaz

Çanakkale Onsekiz Mart University
erenyilmaz@comu.edu.tr

ABSTRACT

Persuasion is the process of changing people's behaviors, attitudes, and thoughts through words, visuals, and a variety of strategies. In this process, different kinds of methods and techniques are used. Persuasive writing, one of the persuasion methods, is of the most common writing practices used in the world. In this practice, author gives an idea according to his values and thoughts and attempt to support his arguments. This practice helps students argue their ideas, express a different from someone else, improve their persuasion skills, and analyze persuasion techniques. Books, films, and advertisements are based on written texts. These texts, media texts and daily and working-life texts, often employ persuasion techniques. In this regard, students, teachers, preservice teachers need to know how to organize the stages of persuasive texts, analyze and apply these stages. According to Turkish Language Arts Curriculum, it requires that students need to get involved in learning activities about how to use persuasion methods and techniques related to speaking and writing. A total of 30 first-year preservice students from a public university in Turkey's Canakkale province constituted the research sample. The data was obtained from the preservice teachers' writing practices. Then, this data was analyzed according to content analysis technique. There were two reasons to use technique. One of them was to reach general concepts explaining the data. Another one was to make possible deep understanding of the data. The results showed that the preservice teachers had all lack of knowledge about organizing persuasive writings.

Keywords: Writing instruction, persuasive texts, text structure.

Persuasion directs people to an idea that they do know before. This does not occur with pressure, lying, and begging. In contrast to this, it requires conscious preparation, organization, forming proofs, and articulating them with appropriate expression. Through this, persuasion becomes a learning process (Deniz, 2007). Students can analyze persuasive texts to figure out persuasion techniques and an example of persuasion trick (Tompkins, 1998). Persuasive texts are based on texts claiming some thoughts and explaining their reasons. Such kinds of texts are based on facts and imaginations (Tuncer, 2009: 140).

Persuasive texts are formed from introduction, claim, main arguments, and decision phases all of which are main parts, but by contrast, apposite claims and supportive arguments are supportive parts of the texts.

Introduction of persuasion texts is a phase, at which the author present necessary knowledge based on claim before being stated whole claim and draw attention of readers (Montante, 2003).

Claim is the thought which the author claims in persuasion texts. Claim would be an answer of a question, a solution of problem, or is a presentation of a recommendation. Main arguments in which author put some proof and reasons to support her/his claim. Decision

Okuma Yazma Eğitimi Araştırmaları,
1 (1), 20-33

Research in Reading & Writing Instruction,
1 (1), 20-33

and result are phases of the persuasion texts where the author finalize claims and arguments, and summarize them and reach a result.

In addition to these, the supportive factors used in persuasion texts as follows:

Apposite claim: The opposite view is in contrast with the authorclaim.

Supportive arguments: Beside main argument, some arguments are used to support main one. Although they are weaker than main argument, they have strong effect on persuasion process.

Method

Research Model

This study, which aimed to evaluate pre-service student's persuasive texts, used case study is one of the qualitative methods. The study used nested single case study model.

Study Group

The research sample was consisted of a total of 30 first-year pre-service teachers studying Turkish Language Arts Teaching at Canakkale Onsekiz Mart University. This study employed characteristic sampling technique which is one of the purposeful sampling models.

Instruments

The persuasive text forms were used to collect data.

Data Analysis

Content analysis was used to evaluate the data. The reason why we used content analysis was that this technique provides deep insights into understanding the relations between data and objectives of a research (Büyüköztürk, 2013: 242).

Finding and Results

21st century has brought technology, change and as well as many problems waiting for being addressed. Nowadays, individuals meet numerous persuasive factors in their daily lives. Because of this, to learn persuasive

text structures draws more attention.

This research aimed to evaluate the pre-service teachers' persuasive writing attempts. The findings showed that the pre-service teachers had problems about designing persuasive texts. Particularly, the student teachers met difficulties concerning argument and decision factors in the texts. Presented arguments by the participants had lack of coherence and consistency related to a persuasive text.

In the pre-service teachers' writings, there was not any text presenting three arguments. For decision factor, most of the pre-service teachers reached the weak and unsupported arguments in their writings. There was not any connection between ideas claimed in the texts. This showed that it was not reached expected goals. It would be argued that the reason of the problems in the writing process of introduction part is that the introduction phrase of any writing covers different types of techniques. Thus, the pre-service teachers would meet problems.

There was not any problem in the claim phrase of the participants' writings. This finding also was consistent with the study of Coşkun & Tiryaki (2011). The reason why the participant did not have so many problems in this phrase was that they had at least one claim related to writing topic. However, the participants had unclear and weak claims. According to Akyol (2012: 107), the participants mostly had problems in persuasive writings. All these findings showed that the participants did not know persuasive writing structures. There is a growing research exploring development of students' persuasive and argumentative writings.

These studies have documented that persuasive writing strategies should be taught explicitly to students (Armbruster, Anderson & Ostertag, 1989; Buehl v.d., 2001; Crammond, 1998; Clark, Jones & Reutzel, 2013; Kirkpatrick & Klein, 2009).

Through the results, a variety of interventions can be conducted to improve students' persuasive writing skills from different education levels, including elementary, middle, high schools, and Universities.